

St Phoebe Center
FOR THE DEACONESS

Σκέψεις επί της Χειροτονίας της Διακόνισσας Αγγελικής

Public Orthodoxy, 17 Μαΐου, 2024

Τη Μεγάλη Πέμπτη στις 2 Μαΐου 2004, η Angelic (Αγγελική) Molen χειροτονήθηκε διακόνισσα της Ορθόδοξης εκκλησίας της Ζιμπάμπουε, στην πρωτεύουσα της Ζιμπάμπουε Χαράρε. Η εν λόγω εκκλησία αποτελεί τμήμα του Ελληνορθόδοξου Πατριαρχείου Αλεξανδρείας και Πάσης Αφρικής. Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ζιμπάμπουε κ. Σεραφείμ (Κυκώτης) τέλεσε τη χειροτονία της διακόνισσας Αγγελικής στην ενορία του Αγίου Νεκταρίου στο Waterfall με την έγκριση και υποστήριξη της Ιεράς Συνόδου και του Μακαριωτάτου Πατριάρχη κ. Θεόδωρου.

Ήταν ευλογία και τιμή για εμένα να παρακολουθήσω και να γιορτάσω τη χειροτονία μαζί με τη μεγαλύτερη κόρη μου, καθώς και να συμμετάσχω φωνάζοντας «Άξια» («Akakodzera!» στην γλώσσα Σόνα της Ζιμπάμπουε). Παρακάτω θα παρουσιάσω λεπτομέρειες σχετικά με τη χειροτονία καθώς και ορισμένες δικές μου σκέψεις.

Η Προετοιμασία της Διακόνισσας Αγγελικής και το Λειτουργημά της

Η διακόνισσα Αγγελική είναι ένα σεβαστό, σημαντικό και αγαπητό μέλος της Ορθόδοξης κοινότητας της ενορίας του Αγίου Νεκταρίου και ασκεί το λειτουργήμα της διακόνισσας εδώ και πάνω από μια δεκαετία πριν τη χειροτονία της. Πρωτοήρθε στην Ορθόδοξη Εκκλησία με μια φίλη της όταν ήταν έντεκα ετών, και λίγο αργότερα ολόκληρη η οικογένειά της ασπάστηκε την Ορθόδοξη πίστη. Από εκείνη τη νεαρή ηλικία, η διακόνισσα Αγγελική συμμετείχε βαθιά στην ποιμαντική φροντίδα των ανθρώπων της ενορίας του Αγίου Νεκταρίου. Η ίδια επιβλέπει πολλές πρωτοβουλίες, όπως την οργάνωση και συντήρηση μιας κτηνοτροφικής μονάδας που παρέχει κοτόπουλα και αυγά στα μέλη της κοινότητας που έχουν ανάγκη, την επίβλεψη και διδασκαλία κατηχητικών μαθημάτων, την οργάνωση ομάδων μητέρων, καθώς και την εκπροσώπηση της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ζιμπάμπουε σε οικολογικές και οικουμενικές εκδηλώσεις, όπως στο Παγκόσμιο Συμβούλιο των Εκκλησιών και στην Εκπαίδευση των Θρησκευτικών Ηγετών για την Προάσπιση του Περιβάλλοντος (Faith Leaders Environmental Advocacy Training). Επιπλέον, σπουδάζει Γεωγραφία και Περιβαλλοντικές Σπουδές στο Πανεπιστήμιο της Ζιμπάμπουε. Πριν από τη χειροτονία της, έλαβε την κατάλληλη εκπαίδευση και καθοδήγηση από τον Μητροπολίτη Σεραφείμ με πίστη και προσευχή στον Θεό.

Χειροτονία

Η χειροτονία πραγματοποιήθηκε στις 2 Μαΐου 2024 στην ενορία του Αγίου Νεκταρίου. Ο Άγιος Νεκτάριος είναι μια ζωντανή ενορία με περισσότερο από 200 ενορίτες και πολλά παιδιά. Η ενορία περιλαμβάνει εκκλησία, σχολείο, γραφείο και κουζίνα, παιδική χαρά αλλά και ειδικό χώρο για τα παιδιά. Άνδρες, γυναίκες και παιδιά παρακολούθησαν τη χειροτονία, αν και οι άνδρες ήταν λιγότεροι

επειδή η πρωινή λειτουργία συμπίπτει με τις ώρες εργασίας. Η Θεία Λειτουργία ξεκίνησε με τη χορωδία στο μπροστινό μέρος της εκκλησίας, δίπλα στο βήμα του αναγνώστη. Καθ' όλη τη διάρκεια της Θείας Λειτουργίας μικρά παιδιά έσπευδαν να κρατήσουν τα χέρια των μητέρων τους στη χορωδία, καθώς γελούσαν, τραγουδούσαν και μετακινούνταν εδώ κι εκεί κατά τη διάρκεια της τελετής. Ο όμορφος αυτός θόρυβος έδινε την εντύπωση μιας πραγματικά ζωντανής ενορίας, ενώ εκείνο το πρωί αγόρια και κορίτσια ιερόπαιδες βοηθούσαν τον ιερέα.

Λίγο πριν από τη Θεία Λειτουργία της 2^{ης} Μαΐου, ο Μητροπολίτης Σεραφείμ χειροθέτησε τη Διακόνισσα Αγγελική αναγνώστρια και υποδιάκονο, ενώ αμέσως μετά πραγματοποιήθηκε η χειροτονία κατά τη διάρκεια της Θείας Λειτουργίας στην Αγία Τράπεζα όπως είθισται. Η ακολουθία της χειροτονίας πραγματοποιήθηκε συμφώνως με το τελετουργικό που χρησιμοποιείται για τους διακόνους από το *Ευχολόγιο της Ορθόδοξης Καθολικής και Αποστολικής Εκκλησίας* που εξεδόθη από την Αντιοχειανή Ορθόδοξη Χριστιανική Αρχιεπισκοπή της Βόρειας Αμερικής το 1983, και βασίζεται στη μετάφραση της Isabel Florence Hargood του 1906, από εκκλησιαστικοσλαβικές κυρίως πηγές. Το εν λόγω τελετουργικό βιβλίο χρησιμοποιείται ευρέως σε όλες τις ορθόδοξες μητροπόλεις στις Ηνωμένες Πολιτείες. Ο Μητροπολίτης Σεραφείμ επέλεξε το εν λόγω τελετουργικό αντί για το αρχαίο τελετουργικό χειροτονίας όπως διασώζεται στον Κώδικα Barberini (Codex Gr. 336), επειδή αυτό χρησιμοποιείται και για την χειροτονία διακόνων σήμερα. Οι μόνες αλλαγές που έγιναν ήταν η μετατροπή των αρσενικών αντωνυμιών σε θηλυκές και η προσθήκη μιας αναφοράς στην Αγία Φοίβη (η γυναίκα στην επιστολή του Αποστόλου Παύλου *Προς Ρωμαίους*, την οποία η Εκκλησία θεωρεί ως πρότυπο για το αξίωμα της διακόνισσας).

Κατά τη διάρκεια της Θείας Λειτουργίας στις 2 Μαΐου, η διακόνισσα Αγγελική διάβασε τις αιτήσεις, το Ευαγγέλιο και μετέδωσε τη Θεία Κοινωνία στους πιστούς— άνδρες, γυναίκες και παιδιά— λαμβάνοντας ενεργό μέρος στη Θεία Λειτουργία. Μάλιστα, συμμετείχε στις λειτουργικές πράξεις μαζί με τον αδελφό της, ο οποίος είναι ο πρόσφατα χειροτονηθείς διάκονος Σπυρίδων. Έχοντας γνωρίσει την Διακόνισσα Αγγελική πριν από τη χειροτονία παρατήρησα ότι η φωνή της ήταν αρκετά χαμηλή και ήπια, γι' αυτό αναρωτήθηκα πως θα ακουγόταν στην εκκλησία. Όταν ήρθε η ώρα να διαβάσει τα ειρηνικά, η όμορφη φωνή της ακούστηκε δυνατά και καθαρά.

Η διακόνισσα Αγγελική φορούσε τα ίδια διακονικά άμφια που φοράει και οποιοσδήποτε άλλος διάκονος στην Ορθόδοξη Εκκλησία. Στο τέλος της Θείας Λειτουργίας, ο Μητροπολίτης Σεραφείμ μίλησε για τη σημασία του διακονικού αξιώματος και το λειτούργημα της διακόνισσας Αγγελικής και τόνισε ότι πρέπει να αποτελεί ορθό παράδειγμα για όλους που ζουν υπό το φως του Χριστού. Επίσης, προσκάλεσε τους ενορίτες να προσέλθουν και να συγχαρούν τη νέα διακόνισσα. Τότε φάνηκε όλος ο ενθουσιασμός που υπήρχε ήδη κατά τη διάρκεια της χειροτονίας: οι γυναίκες άρχισαν να ψάλλουν να χορεύουν και να χειροκροτούν, καθώς πάντες πλημμύρισαν τη Διακόνισσα Αγγελική με στοργή και θαυμασμό. Δεν θα ξεχάσω ποτέ την αμέριστη και συλλογική χαρά εκείνης της στιγμής.

Όλοι ήθελαν να μιλήσουν με τη διακόνισσα Αγγελική μετά τη Θεία Λειτουργία. Φίλοι και μέλη της οικογένειάς της ήθελαν να φωτογραφηθούν μαζί της. Το γεύμα παρατέθηκε και όλοι συγκεντρώθηκαν στο προαύλιο της εκκλησίας με πιάτα λαχανικών, φασόλια και ρύζι.

Επειδή η Διακόνισσα Αγγελική είναι πρώτη χειροτονημένη διακόνισσα της εποχής μας, ο Μητροπολίτης Σεραφείμ της απένειμε το οφφίκιο της Αρχidiaκόνισσας στις 4 Μαΐου στην Προσωρινή Ενορία της Παναγίας του Κύκκου στα περίχωρα του Χαράρε σύμφωνα με το τελετουργικό του Ευχολογίου της Αγίας Ορθόδοξης-Καθολικής και Αποστολικής Εκκλησίας. Το όνομα που της δόθηκε

είναι Φοίβη προς τιμήν της αγίας του 1^{ου} αιώνα και γι' αυτό τώρα η επίσημη ονομασία της είναι Διακόνισσα Αγγελική-Φοίβη, ωστόσο τη φωνάζουν Διακόνισσα Φοίβη ή Αδελφή Φοίβη. Μετά τις προσευχές για την απονομή του οφφικίου της Αρχidiaκόνισσας, βοήθησε τον Μητροπολίτη Σεραφείμ στη βάπτιση των παιδιών της ενορίας, πράξη η οποία αποτελεί παραδοσιακό λειτουργήμα των αρχαίων διακονισσών. Στην ενορία αυτή ο κόσμος αντιμετώπισε την Διακόνισσα Αγγελική με σεβασμό και θαυμασμό, ενώ πολλοί επιδίωξαν να φωτογραφηθούν μαζί της.

Η Διαδικασία Αναβίωσης του Θεσμού των Διακονισσών

Η χειροτονία της διακόνισσας Αγγελικής αποτελεί το αποκορύφωμα παγκόσμιων προσπάθειών για την αναβίωση του αρχαίου θεσμού των διακονισσών στην Ορθόδοξη Εκκλησία, η οποία ενισχύθηκε από συγκεκριμένους αγώνες εντός του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας. Άφθονα στοιχεία μαρτυρούν την ύπαρξη των διακονισσών στον αρχαίο κόσμο, συμπεριλαμβανομένων της Αγίας Γραφής, του κανονικού δικαίου, επιστολών και αρχαιολογικών επιγραφών, καθώς και των τελετών χειροτονίας. Το αξίωμα της διακόνισσας στη χριστιανική Ανατολή καταργήθηκε κατά την ύστερη βυζαντινή εποχή για διάφορους λόγους –όπως και το αξίωμα του διακόνου, ο οποίος μετατράπηκε σε λειτουργικό βοηθό. Η Ορθόδοξη Εκκλησία ζητά εδώ και χρόνια την αποκατάσταση των διακονισσών, όπως φάνηκε στο [Διορθόδοξο Συνεδρίο της Ρόδου το 1988](#) και στις δηλώσεις του Οικουμενικού Πατριαρχείου το 2020 (βλέπε: [Ύπερ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς: Τὸ Κοινωνιὸ ἥθος τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας](#) §29 και §82). Έχουν πραγματοποιηθεί πολλά συνέδρια και εκδηλώσεις αφιερωμένες στην αποκατάσταση του θεσμού των διακονισσών συμπεριλαμβανομένων εκείνων που χρηματοδοτήθηκαν από τη μη κερδοσκοπική οργάνωση «Κέντρο της Αγίας Φοίβης για τη Διακόνισσα» του οποίου είμαι και πρόεδρος, μια οργάνωση ιδρυθείσα το 2013 για την εκπαίδευση και την υπεράσπιση των διακονισσών.

Η Ιερά Σύνοδος του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας επιδεικνύοντας χριστιανική διάκριση ακολούθησε μια ομαλή διαδικασία αναφορικά με την αποκατάσταση αυτού του ιερατικού αξιώματος, εμπνευσμένη από τις πολλές εκκλήσεις για την αναβίωση του θεσμού, συμπεριλαμβανομένου του Διορθόδοξου Συνεδρίου της Ρόδου. Το 2016, η Σύνοδος ψήφισε ομόφωνα να ξεκινήσει η διαδικασία αποκατάστασης, βασιζόμενη εν μέρει στα κείμενα της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Κρήτης του 2016 σχετικά με τη δυνατότητα αυτοκέφαλων ή τοπικών Ορθόδοξων εκκλησιών (όπως το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας) να χειροτονήσουν διακόνισσες για την εκπλήρωση τοπικών αναγκών. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό, διότι το αξίωμα της διακόνισσας αποτελεί τμήμα της Ορθόδοξης παράδοσης, καθώς ποτέ δεν απαγορεύτηκε ούτε αποτελεί δογματικό ζήτημα, αλλά καθαρά ποιμαντικό. Επομένως, η απόφαση χειροτονίας διακονισσών με βάση τις ανάγκες του ποιμνίου κάθε εκκλησίας είναι εντός των αρμοδιοτήτων μιας τοπικής Ορθόδοξης εκκλησίας.

Αρχικά και λόγω οικονομικών αναγκών, στην Ορθόδοξη Εκκλησία της Αφρικής χειροθετήθηκαν γυναίκες από τον Πατριάρχη Θεόδωρο Β' στη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό το 2017 και αλλού. Αυτό θεωρήθηκε συμβιβασμός, καθώς η ιστορική τάξη προβλέπει χειροτονία. Η χειροτονία της διακόνισσας Αγγελικής πραγματοποιήθηκε με τη ρητή ευλογία του Πατριάρχη Θεόδωρου Β' και με την πλήρη υποστήριξη του κλήρου και των πιστών του Αγίου Νεκταρίου, καθώς και με την άδεια και εμπιστοσύνη του Μητροπολίτη Σεραφείμ. Επειδή αυτή είναι η πρώτη χειροτονία διακόνισσας, πιθανότατα θα ωθήσει τον κλήρο στην Αφρική να εξετάσει το ενδεχόμενο εκπαίδευσης και χειροτονίας μελλοντικών διακονισσών. Υπάρχουν ήδη σχέδια για τη χειροτονία άλλων γυναικών στη Χαράρε, ούτως ώστε να υπηρετήσουν στον Άγιο Νεκτάριο και σε άλλες ιεραποστολές.

Η Σημασία του Αγίου Νεκταρίου και της Μεγάλης Πέμπτης

Η συμβολική σημασία του τόπου που τελέστηκε η χειροτονία και της ημέρας είναι σαφής. Ο Άγιος Νεκτάριος Αιγίνης είχε χειροτονήσει δύο μοναχές ως διακόνισσες στις αρχές του 20^{ου} αιώνα και ο Μητροπολίτης Σεραφείμ δήλωσε ότι αυτό ήταν ένα σημαντικό παράδειγμα για τον ίδιο. Η Θεία Λειτουργία της Μεγάλης Πέμπτης τιμά την καθιέρωση της Θείας Ευχαριστίας. Η Μεγάλη Πέμπτη είναι επίσης η ημέρα τέλεσης δύο σημαντικών γεγονότων που άπτονται των Μυστηρίων της Εκκλησίας: της παρασκευής του Αγίου Μύρου, του ελαίου που χρησιμοποιείται για το Μυστήριο του Χρίσματος των νέων μελών της Ορθόδοξης Εκκλησίας και της Ευχαριστίας που προορίζεται για τη μετάληψη των ασθενών ή των κατ' οίκον ασθενών καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Οι εν λόγω συμβολισμοί επισημαίνουν τη σημασία της χειροτονίας της διακόνισσας Αγγελικής αναφορικά με το αναπόσπαστο μυστηριακό και ευχαριστιακό έργο του θεσμού της διακονίας εν γένει. Ίσως κάποτε υπάρξει μια εορταστική ανάμνηση αυτού του γεγονότος –όπως ακριβώς τιμούμε την αποκατάσταση των εικόνων κάθε χρόνο την πρώτη Κυριακή της Μεγάλης Σαρακοστής, ίσως οριστεί μια ημέρα για να τιμηθεί η αναβίωση του αξιώματος της διακόνισσας.

Το Μέλλον της Διακόνισσας Αγγελικής και η Κίνηση για την Αναβίωση του Θεσμού Χειροτονίας των Γυναικών

Η διακόνισσα Αγγελική θα συνεχίσει φυσικά τις εργασίες με τις οποίες ήδη ασχολείται: κατήχηση, εκτροφή ζώων κ.λπ. Θα συνεχίσει επίσης τη διακονία της για τη βελτίωση του περιβάλλοντος και θα επιβλέπει οικολογικές πρωτοβουλίες για το δίκτυο ενοριών στη Ζιμπάμπουε. Η ίδια δήλωσε: «Η Γη είναι ένα ιερό δώρο του Θεού. Πρέπει να την προστατεύουμε από τη μόλυνση και να ζούμε σε αρμονία με τα φυτά, τα ζώα και κάθε ζωντανό οργανισμό.» Η διακόνισσα Αγγελική θα συνεχίσει αυτά τα έργα, τώρα πλέον, με την υποστήριξη και την ευλογία της Εκκλησίας και τη συμβολή στα Μυστήρια που θα την συνδράμουν να βιώσει πληρέστερα τη *διακονία* της.

Ποια θα είναι η επίδραση της χειροτονίας της διακόνισσας Αγγελικής σε άλλα μέρη της Αφρικής και στην Ορθόδοξη Εκκλησία σε όλο τον κόσμο; Αυτό παραμένει να το δούμε, αν και είναι αλήθεια ότι δημιουργήθηκε ένα ισχυρό προηγούμενο με το θάρρος του Μητροπολίτη Σεραφείμ και του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας. Δεν χειροτονήθηκε απλώς μια διακόνισσα, η ίδια η διαδικασία ολοκληρώθηκε με άψογο τρόπο. Η χειροτονία της διακόνισσας Αγγελικής αποτελεί παράδειγμα ορθής εκκλησιαστικής τάξης, το οποίο θα μπορούσαν να ακολουθήσουν και άλλοι επίσκοποι στην Αφρική, καθώς και να το λάβουν υπόψιν τους άλλες Ορθόδοξες εκκλησίες ανά τον κόσμο.

Ένας επίσκοπος στην Αμερική μου είπε πρόσφατα ότι «κάποιος πρέπει να σπάσει τον πάγο», εννοώντας ότι αν μια τοπική εκκλησία προχωρήσει και αναλάβει το βάρος να είναι η πρώτη που θα δράσει, τότε άλλες τοπικές εκκλησίες θα μπορούσαν να ακολουθήσουν. Ο πάγος έσπασε στη Ζιμπάμπουε! Προσεύχομαι ότι και άλλες τοπικές εκκλησίες θα έχουν το θάρρος και τη θέληση να χειροτονήσουν διακόνισσες στις δικές τους ενορίες. Ο Μητροπολίτης Σεραφείμ τόνισε το εξής: «Την αναβίωση της Αποστολικής Παράδοσης του θεσμού των διακονισσών στην ιεραποστολική διακονία της Εκκλησίας μας κανείς δεν μπορεί να την σταματήσει, διότι έχει ως πηγή το ίδιο το Άγιο Πνεύμα που θεράπευσε τους αρρώστους και βρήκε τους χαμένους».

Ένα άλλο σημαντικό γεγονός είναι ότι η διακόνισσα Αγγελική είναι τριάντα τριών ετών, παντρεμένη και έχει δύο παιδιά. Οι διακόνισσες στον αρχαίο κόσμο ήταν γενικά (αλλά όχι πάντα) ανύπαντρες και μεγαλύτερες σε ηλικία, και υπάρχουν κανόνες που αναφέρουν ότι η διακόνισσα πρέπει να είναι μεγαλύτερη από σαράντα ή, σε ορισμένες περιπτώσεις, εξήντα ετών. Αυτοί και άλλοι κανόνες σχετικά με την ηλικία χειροτονίας εκλαμβάνονταν πάντοτε ως κατευθυντήριες γραμμές. Οι κανόνες αναφέρουν

επίσης ότι οι άνδρες πρέπει να είναι τουλάχιστον τριάντα ετών για να χειροτονηθούν ιερείς, αν και αφθονούν τα παραδείγματα νεότερων ιερέων. Όταν ρωτήθηκε σχετικά με το θέμα της ηλικίας, ο Μητροπολίτης Σεραφείμ τόνισε ότι η χειροτονία αφορά λιγότερο το γράμμα του νόμου και περισσότερο το πνεύμα. Η διακόνισσα Αγγελική υπηρετούσε εδώ και καιρό την εκκλησία, θεωρείτο πνευματικά προετοιμασμένη και κατάλληλη για χειροτονία, οπότε η Εκκλησία έπρεπε να τη χειροτονήσει τώρα και όχι να περιμένει μέχρι να κλείσει τα σαράντα. Χαίρομαι γι' αυτήν τη λεπτομέρεια, διότι υπάρχουν εκείνοι που επιθυμούν τη χειροτονία διακονισσών στην Ορθόδοξη Εκκλησία, αλλά πιστεύουν ότι θα πρέπει να είναι μόνο γυναίκες μεγαλύτερης ηλικίας και ενδεχομένως μόνο μοναχές. Πολλές από τις γυναίκες που υπηρετούν την Εκκλησία αλλού στον κόσμο είναι επίσης νεότερες και συχνά έχουν οικογένειες. Είναι λογικό να χειροτονηθούν αυτές οι γυναίκες, αντί να επιμένουμε να φτάσουν σε μια ορισμένη ηλικία.

Όπως επισημάνθηκε, η διακόνισσα Αγγελική χειροτονήθηκε με το ίδιο τελετουργικό που ισχύει για τους διακόνους και ήδη υπηρετεί με την ίδια ιδιότητα που έχουν και άντρες διάκονοι. Αυτό δεν σημαίνει ότι η διακόνισσα Αγγελική έχει πάψει να είναι γυναίκα, η ίδια φέρει τα θηλυκά της χαρίσματα στη διακονία, ενώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι η κουλτούρα της Ζιμπάμπουε είναι σε μεγάλο βαθμό συνδεδεμένη στη διαφορά των φύλων. Η αξιοπρέπεια της ως γυναίκας τιμάται και δεν διακυβεύεται λόγω της χειροτονίας.

Όλα τα παραπάνω μου θυμίζουν μια ιστορία που άκουσα πρόσφατα σχετικά με την πρόσληψη γυναικών στο αστυνομικό σώμα στο Ηνωμένο Βασίλειο. Όταν επετράπη στις γυναίκες αστυνομικούς να αναλαμβάνουν τις ίδιες αποστολές με τους άνδρες, έγινε γρήγορα αντιληπτό ότι οι γυναίκες ήταν πιο αποτελεσματικές σε ορισμένα περιστατικά. Για παράδειγμα, ήταν πιο ικανές στη διαχείριση της ενδοοικογενειακής βίας, γεγονός που είχε καλύτερα αποτελέσματα για όλους τους εμπλεκόμενους. Σήμερα θεωρείται διεθνώς καλή πρακτική να στέλνεται, όταν είναι δυνατόν, γυναίκα αστυνομικός σε κλήση για ενδοοικογενειακή βία. Το γεγονός ότι οι γυναίκες έχουν την ιδιαίτερη ικανότητα να συνδράμουν στην αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας κατέστη σαφές μόνο όταν έλαβαν την ίδια θέση εργασίας με τους άντρες. Στην περίπτωση της διακόνισσας Αγγελικής, οι λειτουργικοί της ρόλοι θα είναι οι ίδιοι με τους ρόλους ενός διακόνου, ωστόσο, η ποιμαντική της διακονία θα εξελιχθεί διαφορετικά επειδή η ίδια είναι γυναίκα.

Αντιδράσεις

Όπως μπορεί κανείς να φανταστεί, υπήρξαν ποικίλες αντιδράσεις μετά τη χειροτονία της διακόνισσας Αγγελικής. Τις ημέρες μετά τη χειροτονία, έλαβα μηνύματα απ' όλο τον κόσμο από ανθρώπους που πανηγυρίζαν για το Άγιο Πνεύμα που δρα και διακήρυτταν την αναβίωση της ελπίδας. Ένα κοινό χαρακτηριστικό των εν λόγω αντιδράσεων ήταν ότι άνθρωποι (γυναίκες και άνδρες) έκλαιγαν όταν άκουγαν τα νέα. Για πολλούς Ορθόδοξους Χριστιανούς αυτή η είδηση προκαλεί χαρά αλλά και κάποια ανακούφιση –ανακούφιση που η κοινότητά μας επιτέλους συνέρχεται και αναγνωρίζει την ανάγκη του Θεσμού. Άλλοι Ορθόδοξοι φαίνονται έκπληκτοι αλλά ενδιαφέρονται γι' αυτό το ζήτημα— υπάρχουν ακόμα πολλοί άνθρωποι που δεν γνωρίζουν την ιστορία του αξιώματος της διακόνισσας ή τις δυνατότητες που έχουν οι διακόνισσες σήμερα.

Υπάρχουν επίσης και οι αρνητές. Πολλοί από αυτούς είναι τοξικοί και επιθετικοί. Αυτό είναι λυπηρό, αλλά δεν αποτελεί έκπληξη και το μόνο που μπορεί να γίνει είναι να προσευχηθούμε για τις ψυχές τους. Κάποιοι αρνητές είναι πιο σεβαστοί, αλλά διαδίδουν εντελώς λανθασμένες πληροφορίες και απόψεις, για παράδειγμα, τον ψευδή ισχυρισμό ότι οι γυναίκες δεν «χειροτονούνται» ποτέ στο διακονικό αξίωμα

στον αρχαίο κόσμο, παρά μόνο τους παρέσχετο ευλογία. Το γεγονός ότι οι διακόνισσες χειροτονούνταν έχει σαφώς τεκμηριωθεί από διακεκριμένους ερευνητές όπως την Δρ. Valerie Karras και τον αείμνηστο Δρ. Ευάγγελο Θεοδώρου.

Ένας άλλος ψευδής ισχυρισμός είναι ότι το κίνημα για την αναβίωση του θεσμού των διακονισσών υποκινείται από τον φεμινισμό. Αναμφίβολα οι πολιτιστικές αλλαγές της εποχής μας θέτουν ερωτήματα στην Εκκλησία σχετικά με το ρόλο της γυναίκας, ωστόσο, το αίτημα για την αναβίωση του θεσμού των διακονισσών προέρχεται από πιστούς Ορθόδοξους χριστιανούς, γυναίκες και άνδρες, που επιθυμούν την οικοδόμηση ενός καλύτερου μέλλοντος για την Ορθόδοξη Εκκλησία και βλέπουν με ελπίδα τη δυνατότητα αναβίωσης του εν λόγω θεσμού, ούτως ώστε άντρες και γυναίκες μαζί, δηλαδή σύνολη η Εκκλησία να υπηρετεί τον λαό της.

Προσωπικές παρατηρήσεις

Μια από τις μεγαλύτερες ευκαιρίες που είχα εδώ στη Ζιμπάμπουε ήταν η νέα οπτική με την οποία παρατηρώ τους αρνητές. Με τη διακόνισσα Αγγελική αλλά και όσους ήταν γύρω μου εστιάζαμε στη διακονία της Εκκλησίας. Όταν έχεις δει τα παιδιά του γείτονά σου να πεθαίνουν από χολέρα, οι παλαβοί του διαδικτύου δεν έχουν τόση σημασία. Όταν η χώρα σας βρίσκεται στην πρώτη γραμμή των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής και καταστρέφεται από την ξηρασία, η προσοχή σας δεν εστιάζεται στους μαχητές του πληκτρολογίου. Η διακόνισσα Αγγελική και τα μέλη της κοινότητας του Αγίου Νεκταρίου γνωρίζουν ότι έχουν καλύτερα πράγματα να κάνουν με το χρόνο τους από το να δίνουν σημασία στους αρνητές. Το ίδιο κι εμείς!

Το βράδυ μετά τη χειροτονία, η κόρη μου Άννα κι εγώ, γεμάτες ευτυχία, προσπαθούσαμε να εκφράσουμε με λόγια τις σκέψεις και τα συναισθήματά μας για τη χειροτονία. Ήταν μια από τις πιο ευτυχισμένες ημέρες της ζωής μου, μαζί με τον γάμο μου, τη γέννηση των παιδιών και του εγγονού μου. Μιλήσαμε για την ακρόαση του Ευαγγελίου από την διακόνισσα Αγγελική και τη μετάδοση της Θείας Ευχαριστίας. Δεν είχαμε δει πριν γυναίκα να διαβάζει το Ευαγγέλιο στην εκκλησία ή να μεταδίδει τη Θεία Κοινωνία. Η Άννα είπε ότι ένιωσε πως τα πράγματα ήρθαν στη σωστή τους θέση και συμφωνήσαμε ότι για πρώτη φορά γινόμασταν μάρτυρες της Εκκλησίας στην πληρότητά της.

Carrie Frederick Frost

Η Carrie Frederick Frost είναι Ορθόδοξη χριστιανή θεολόγος και διδάσκει στο Πανεπιστήμιο της Δυτικής Ουάσινγκτον (Western Washington University). Είναι συγγραφέας ενός βιβλίου για τις γυναίκες στην Ορθόδοξη Εκκλησία, Church of our Granddaughters (Cascade 2023), επιμελητής βιβλιοκριτικών για το Jour...

(Μετάφραση από τα Αγγλικά στα Ελληνικά / Translation from English to Greek: Nikolaos Asproulis)

orthodoxdeaconess.org

stphoebecenter@gmail.com